

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 9Csp/46/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417201119
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8417201119.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava proti žalovanému: L. H., A.. XX.X.XXXX, S. XXX/XX, Q. D. o zaplatenie 891,25 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 680,73 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 20.8.2018 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 52,8 % týchto trov do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka o výške tejto náhrady.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 14.2.2017 v jej konečnej úprave pripustenej uznesením súdu zo dňa 7.8.2017 č.k. 9Csp 46/2017-40 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom zaplatenia 891,25 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,25% ročne od 20.4.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tvrdeniami, že dňa 16.8.2013 právna predchodkyňa žalobkyne spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) uzavrela so žalovaným zmluvu o pôžičke evidenčné číslo 6154754. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky.

Na základe tejto zmluvy spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanému pôžičku v celkovej sume 1 871,40 eur. Žalovaný podľa zmluvy mal pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 31,19 eur.

Žalovaný povinnosť riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku porušil. Do dňa podania žaloby zaplatil len 319,27 eur.

Vzhľadom na uvedené porušenie zmluvy spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. listom z 26.2.2014 označeným ako predžalobná upomienka žalovaného vyzvala k úhrade všetkých dlžných splátok pôžičky a upozornila ho na možnosť vyhlásenia jednorázovej splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, dňa 19.4.2014 úver zosplatnila. Žalovaný zosplatnenú časť pohľadávky z úveru nezaplatil.

Dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavoval 891,25 eur, z čoho 27,07 eur predstavujú náklady, ktoré vznikli v súvislosti s vymáhaním úveru. Žalobou si žalobkyňa uplatňuje aj úroky z omeškania so zaplatením tohto peňažného dlhu v zákonnej výške odo dňa nasleujúceho po dni zosplatnenia celého úveru, a to 20.4.2014.

Aktívnu legitímáciu žalobkyne v spore jej zástupca dôvodil rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok a jej prílohou č.3 vedenými v správnom denníku tunajšieho súdu pod sp.zn.1OpP/3/2017 a predloženou žiadosťou o postúpenie a prevod.

3. V rámci prípravy pojednávania sa súd pokúsil doručiť žalovanému žalobu spolu s jej prílohami na vyjadrenie do vlastných rúk.

Žalovaný na adrese označenej žalobkyňou v žalobe (Q. D., S. XXX/XX), na ktorej má od 26.10.1987 doposiaľ aj trvalý pobyt, opakovane písomnosti súdu neprebral. Podľa oznámenia polície na tejto adrese už dlhodobo nebýva. Adresu skutočného pobytu žalovaného sa súdu nepodarilo zistiť.

Preto súd v súlade s § 116 ods. 2 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, a to v dobe od 19.2.2018 do 7.3.2018.

4. Unesením zo dňa 29.3.2018 č.k. 9Csp 46/2017-65 súd podľa § 167 ods. 2 v spojení s § 116 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a jej prílohám v lehote 10 dní od doručenia uznesenia.

Žalovaný sa k žalobe v stanovenej lehote a ani neskôr nevyjadril.

5. Súd spor prejednal a rozhodol v súlade s § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku bez nariadenia pojednávania a dňa 24.8.2018 verejne vyhlásil rozsudok tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

K dôvodom rozhodnutia súd udáva:

6. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania strán uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Podľa § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 186 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

7. Žalovaný nepoprel tvrdenie žalobkyne, že dňa 16.8.2013 uzavrel zmluvu o pôžičke č. 6154754.

Z listiny označenej ako „Zmluva o poskytnutí najľahšej pôžičky“ vyplýva, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) dňa 16.8.2013 uzavrela so žalovaným zmluvu, na základe ktorej sa zaviazala poskytnúť žalovanému pôžičku typ „SLPO QSD- najľahšia“ vo výške 1 000 eur za celkových nákladov 871,40 eur. Sumu 1 871,40 eur sa žalovaný v zmluve zaviazal zaplatiť v 60 mesačných splátkach po 31,19 eur.

Zmluva obsahuje údaje o termíne konečnej splatnosti úveru „8/2018“, o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) 32%, a o priemernej hodnote RPMN 46,06%.

8. Z prehľadu splátok a úhrad pôžičky za dobu od 16.8.2013 do 31.12.2016 predloženého žalobkyňou vyplýva, že žalovaný dohodnuté mesačné splátky na pôžičku neplatil včas a riadne.

V dňoch 1.10.2013, 16.10.2013 a 8.1.2014 zaplatil 3 splátky po 31,19 eur. Následne v dňoch 14.10.2014, 22.5.2015, 21.7.2015, 12.8.2015 a 16.9.2015 zaplatil 5 splátok po 35,10 eur, a dňa 27.4.2016 posleňú úhradu vo výške 50,20 eur. Celkom týmito úhradami zaplatil 319,27 eur.

9. Z písomného podania datovaného dňom 26.2.2014 označeného ako „Predžalobná upomienka“ a pripojenej doručky vyplýva, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. týmto listom žalovaného vyzvala na bezodkladné zaplatenie nedoplatku na splátkach vo výške 99,81 eur s upozornením, že ak do 6.4.2014 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2013, bude spoločnosť oprávnená pôžičku zosplatiť.

Podľa doručky písomnosť bola žalovanému doručená dňa 17.3.2014.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. dňa 16.8.2013, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Vychádzajúc z cit. ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

Súd nemal závažnejšie pochybnosti o tom, že zmluva o pôžičke, ktorú strany dňa 16.8.2013 uzavreli má charakter zmluvy spotrebiteľskej a žalovaný má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou postavenie spotrebiteľa.

Záver, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy konal ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva predovšetkým z označenia žalovaného v zmluve ako fyzickej osoby - nepodnikateľa. Súd s poukazom na doterajšiu súdnu prax len dodáva, že bolo na žalobkyni, aby preukázala opak, tzn. že žalovaný pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Spotrebiteľské zmluvy, ktorých predmetom bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, v čase uzavretia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy upravoval špeciálny zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Tento zákon má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku ako aj k Občianskemu zákonníku postavenie lex specialis.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- Podľa § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) ,r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

13. V prejednávanej spore v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú podstatné náležitosti, ktoré podľa zákona o spotrebiteľských úveroch takáto zmluva musí obsahovať. V zmluve absentuje údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch) a údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch).

Vychádzajúc z citovaného § 11 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch zákon absenciu uvedených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nespája s následkom neplatnosti zmluvy. Poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto súd v prejednávanej spore spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov.

14. V otázke absencie údajov o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch) súd poukazuje na vcelku ustálenú súdnu prax (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co 499/2014 z 15.4.2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co 77/2013z 22.5.2014, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24CoE 313/2010 z 9.8.2011 a ďalšie). Podľa záverov prijatých súdmi v týchto rozhodnutiach majú na zreteli primárny účel právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu) § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch zodpovedá iba taký výklad tohto ustanovenia, podľa ktorého každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny“ splátok sa viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť. Teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k prípadným iným poplatkom a doplnkovým službám. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky. Odchylnosť takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne je práve prejavom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa, ktorý pri rozhodovaní, či zmluvu uzavrie, by nemal byť zavádzaný nie celkom jasnými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy, ktorú si požičiava, a ktorú bude veriteľovi povinný zaplatiť.

15. Súd len dodáva, že pokiaľ ide o rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 9.11.2016 vo veci C-42/15 (Home Credit Slovakia a.s. proti O. W.), zastáva názor, že tento rozsudok nie je spôsobilý zmeniť vyššie uvedenú doterajšiu rozhodovaciu prax súdov.

Keďže ide o rozpor medzi Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „smernica“) a vnútroštátnym zákonom o spotrebiteľských úveroch, je potrebné vyriešiť otázkou, či smernici možno priznať priamy alebo nepriamy účinok. Vychádzajúc z ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ v otázke priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku, spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce mu povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe jednotlivci. Preto súd priamy účinok smernice v prejednávanej spore medzi jednotlivcami (veriteľ c/a spotrebiteľ) považoval za vylúčený.

Súd zastáva názor, že smernici nemožno priznať ani nepriamy účinok. Nepriamy účinok smernice v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ znamená, že vnútroštátne súdy sú povinné vykladať vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice, teda eurokonformne. Tento eurokonformný výklad však nie je absolútny. Nemôže nahradiť výslovné znenie vnútroštátneho zákona. Vzhľadom na výslovnú úpravu § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v danom prípade by priznanie nepriameho účinku smernice znamenalo výklad contra legem.

16. Navyše, súd ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spočívajúce v nerozčlenení splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, a neurčení jasných termínov ich splatnosti, považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. a) a o) Občianskeho zákonníka.

17. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Podľa § 53 ods. 4 písm. o) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú aj tie ustanovenia, ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi.

Podľa § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon na ochranu spotrebiteľa“) obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9.

Podľa § 8 ods. 3 a 4 zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

18. V prípade nečlenenia splátok úveru na splátky istiny, úrokov a jednotlivých ďalších nákladov úveru a neuvedenia jasného termínu splatnosti u každej z položiek istiny a nákladov úveru spotrebiteľ od samého počiatku síce vie, že celkovú čiastku, ktorú sa zaviazal veriteľovi zaplatiť, má plniť mesačnými splátkami v dohodnutom počte a výške. Od počiatku však nevie, koľko má hradiť na istinu a koľko a kedy má zaplatiť na tú ktorú odplatu veriteľovi, teda na úroky, jednotlivé poplatky za úver a pod. Veriteľ pritom od začiatku má o týchto skutočnostiach vedomosť, pričom spotrebiteľovi túto informáciu neposkytne. Je to teda veriteľ, ktorý svojvoľne podľa vlastného uváženia priradzuje platby spotrebiteľa a určuje, akú časť a kedy použije na splátku istiny, akú a kedy na tú ktorú svoju odmenu (úroky, poplatky a pod). Spotrebiteľ nemá žiadnu možnosť túto činnosť veriteľa kontrolovať. Ak by si aj spotrebiteľ aktívne vyžiadal tzv. amortizačnú tabuľku, nič to nemení na skutočnosti, že priradenie splátok spotrebiteľa k istine a jednotlivým položkám nákladov úveru zaplateným do momentu vyžiadania si amortizačnej tabuľky by aj tak bolo v réžii veriteľa a spotrebiteľ by nemal žiadnu možnosť to ovplyvniť.

Súd zastáva názor, že spotrebiteľ musí od počiatku mať vedomosť o tom, ako veriteľ bude priradzuvať jednotlivé splátky k istine a k ostatným položkám nákladov spojených s úverom, a veriteľ musí túto skutočnosť spotrebiteľovi na začiatku oznámiť. Inak sa jedná o nekalú obchodnú praktiku v zmysle cit. § 7 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa v spojení s cit. § 7 ods. 4 a § 8 ods. 3 a 4 zákona o ochrane spotrebiteľa. Informácia o splácaní odmeny veriteľovi, teda úrokov, jednotlivých poplatkov a podobne, je pre spotrebiteľa jednou z najpodstatnejších informácií v zmluve s spotrebiteľskom úvere vôbec. Veriteľovi pritom nemôže robiť problém túto informáciu do zmluvy včleniť. Informáciu však do zmluvy zámerne nevkladá a skrýva ju. Takouto obchodnou praktikou je veriteľom spôsobovaná značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy nemá možnosť oboznámiť sa, v akej výške bude mesačne splácať istinu úveru a v akej výške platiť jednotlivé odmeny veriteľovi, a iba veriteľ určuje, aká časť bude na čo použitá. Spotrebiteľ nemá možnosť do toho akokoľvek zasiahnuť.

19. V prejednávanej spore žalovaný nepoprel a súd nepovažoval za spochybnené skutočnosti vyplývajúce z listín predložených žalobkyňou, a to že úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 1 000 eur, a že žalovaný doposiaľ vrátil len 319,27 eur. Žalovaný teda doposiaľ z istiny úveru nevrátil 680,73 eur (1 000 eur - 319,27 eur).

Preto súd vychádzajúc zo splatnosti poslednej splátky úveru (20.8.2018) bez ohľadu na nižšie uvedený záver v otázke zosplatnenia celého úveru, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi celú nevrátenú istinu úveru vo výške 680,73 eur.

V časti prevyšujúcej túto sumu žalobu zamietol.

20. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením

Podľa § 517 ods.1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa toho zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací prepis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 586/2008 Z. z. účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

21. Žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplataenia nákladov na vymáhanie úveru vo výške 27,07 eur a úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 891,25 eur od 20.4.2014 do zaplataenia.

22. Pokiaľ ide o náklady na vymáhanie úveru vo výške 27,07 eurá, v žalobe absentujú akékoľvek tvrdenia ohľadne týchto nákladov. Pokiaľ zástupca žalobkyne v žalobe bez ďalšieho poukazuje na stípec „MP3“ spolu so žalobou predloženého prehľadu splátok a úhrad, súd poukazuje na cit. ust. § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Žalobkyňa si teda nesplnila svoje základné procesné povinnosti vo vzťahu skutočnostiach rozhodným pre posúdenie dôvodnosti základu ako aj výšky tohoto nároku. Preto súd žalobu v tejto časti pre neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou zamietol.

23. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplataením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplataenie tohto práva.

24. Citované ustanovenie Občianskeho zákonníka na jednej strane sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky.

Zároveň však sleduje aj zamedzenie tejto možnosti v prípade, ak nesplnenie povinnosti zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu 3 mesiacov odo dňa omeškania so zaplataením splátky. Preto podmienkou účinnosti výzvy veriteľa na zaplataenie celej pohľadávky (za predpokladu, že takéto právo bolo dohodnuté) je, že dodávateľ v zákonom stanovenej lehote nie kratšej 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplataenie tohto práva. Lehota 15 dní začína plynúť deň nasledujúci po tom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, tzn. po uplynutí 3 mesiacoch od omeškania so zaplataením splátky. Zákon pritom nestanovuje, kedy dodávateľ toto právo musí uplatniť najneskôr.

25. V prejednávanom spore žalobkyňa listom z 26.2.2014 doručeným žalovanému dňa 17.3.2014 síce preukázala že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. žalovaného vyzvala na zaplataenie nedoplatku vo výške 99,81 eur a upozornila ho, že ak splátku pôžičky splatnú v 12/2013 (20.12.2013) nezplatiť do 6.4.2014 bude oprávnená celý úver zosplataniť.

Žalobkyňa však v žalobe neuviedla žiadne tvrdenia, či, kedy a akým spôsobom žalovanú podľa § 565 Občianskeho zákonníka požiadala o zaplataenie celej pohľadávky zo zmluvy o úvere. Preto súd tvrdenie žalobkyne v žalobe, že dňa 19.4.2014 bola celý úver zosplataenný, bez ďalšieho, nemohol považovať za preukázané, a žalobkyni priznal úroky z omeškania až počnúc dňom nasledujúcimi po dni splatnosti poslednej splátky úveru, tzn. dňom 20.8.2018, a to vo výške 5% ročne zodpovedajúcej výške úrokov z omeškania stanovenej cit. ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V prevyšujúcej časti súd žalobu teda aj ohľadne úrokov z omeškania zamietol.

26. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zásada pomerného úspechu). Strany boli v spore úspešné čiastočne. Pomer úspechu strán predstavuje 76,4 % : 23,6 % (891,25 eur : 680,73 eur). Preto súd po odpočítaní neúspechu žalobkyne žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 52,8% trov, ktoré účelne vynaložila na uplatnenie svojho práva. O výške tejto náhrady po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodne súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti výrokom I.- III. rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).